Gemeente *Stein*

INITIATIEFVOORSTEL
(ex artikel 147a Gemeentewet, artikel 39 RvO)

Naam indiener: Presidium
Namen ondersteuners:

Raadsvergadering: 14 december 2023

Onderwerp: Raadsvoorstel Verordening op de gezamenlijke Rekenkamer Limburg Centraal 2024

Onderwerp
Raadsvoorstel Verordening op de gezamenlijke Rekenkamer Limburg Centraal 2024

Te nemen besluit
1. De Verordening Rekenkamercommissie gemeente Stein 2018, vastgesteld bij raadsbesluit van 22 februari 2018, in te trekken;
2. De Verordening Gezamenlijke Rekenkamer Limburg Centraal 2024 vast te stellen;
3. De samenwerkingsovereenkomst gezamenlijke rekenkamer Limburg Centraal 2024-2030 vast te stellen;
4. De griffiers van de deelnemende gemeenten de opdracht te geven om de werving van de leden van de Rekenkamer ter hand te nemen.

Inleiding
Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Op grond van deze wet zijn wij verplicht tot het instellen van een onafhankelijke rekenkamer. De wet kent een overgangstermijn van 1 jaar hetgeen betekent dat gemeenten uiterlijk 1 januari 2024 aan de nieuwe wet moeten voldoen.

Eerder is v.w.b. de inrichting van de rekenkamer de wens uitgesproken om de mogelijkheid tot een robuuste samenwerking in de regio te onderzoeken. Op dit moment werken de gemeenten Beek, Beekdaelen, Meerssen en Valkenburg aan de Geul al samen in de Rekenkamercommissie Limburg Centraal. In de afgelopen tijd hebben wij, evenals de gemeenten Simpelveld en Voerendaal aangegeven aan te willen sluiten bij het samenwerkingsverband om te komen tot een Rekenkamer Limburg Centraal.

Dit voorstel is dan ook tot stand gekomen in samenwerking met genoemde collega-gemeenten en wordt, inclusief verordening en samenwerkingsovereenkomst, aan de raden van deze gemeenten aangeboden. Het voorgestelde besluit is noodzakelijk om daarmee te voldoen aan de eisen van de gewijzigde Gemeentewet. In dit geval artikel 81a i.c. ‘de raad stelt een rekenkamer in’.

Argumentatie
Volgens de nieuwe wet moet elke gemeente een onafhankelijke rekenkamer hebben om de controlerende en kaderstellende taken van de gemeenteraad te ondersteunen. Dankzij de adviezen van de rekenkamer kunnen gemeenteraden controleren of het gevoerde beleid en het bestuur kostenefficiënt, effectief en volgens de regels gebeurt.
Door nu strengere regels te stellen aan de rekenkamer, hoopt het kabinet de werking van de instanties te versterken. Voor 1 januari 2023 konden gemeenten nog kiezen uit een onafhankelijke rekenkamer of het instellen van een rekenkamerfunctie waarin Raadsleden het rekenkamerwerk overnamen. Met de invoering van de nieuwe wet mag dit niet meer. Nu moet de rekenkamer bestaan uit externen. Wel mogen

gemeenten ervoor kiezen om alleen een rekenkamer in te richten, of deze op te richten samen met andere gemeenten.

De vorm die thans voorgesteld wordt is ingegeven door de verplichting op grond van de gemeentewet, lokale behoeften en ervaringen zoals die zijn opgedaan. Er is bewust gekozen voor een samenwerking met de "kleinere" gemeenten. Dit omdat deze gemeenten dikwijls vergelijkbare onderzoeksvragen hebben en er op deze manier een robuuste samenwerking ontstaat op Zuid-Limburgse schaal.

De rekenkamer is een volledig zelfstandig en onafhankelijk orgaan inclusief bemensing. De wet schrijft voor dat leden benoemd worden voor een termijn van 6 jaar. De wet schrijft tevens voor dat de rekenkamer tenminste uit een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter bestaat. In de verordening is de mogelijkheid opgenomen om eenmaal te herbenoemen.

De ervaring leert dat de onderzoeksbehoefte per gemeente kan verschillen. Dat is de reden dat een structuur van minimale bezetting, minimaal budget en maximale onderzoeksmogelijkheden wordt voorgesteld.

Er is gekozen voor een sobere doch resultaat-genererende opzet. De deelnemende gemeenten stellen voor om een rekenkamercommissie in te stellen bestaande uit minimaal 2 leden, zijnde in ieder geval de voorzitter en diens plaatsvervanger. Als de rekenkamer een onderzoek uitvoert voor alleen de gemeente Stein, zal de griffie van de gemeente Stein de procesmatige ondersteuning verzorgen. In een onderzoeksopzet zal dan bij voorkeur worden aangegeven hoeveel uren de eventuele ondersteuning van de griffie behelst. Deze uren hebben hun weerslag op de werkuren binnen de griffie.

De samenwerkingsovereenkomst en verordening zijn zodanig opgesteld dat andere gemeenten desgewenst in de toekomst ook nog kunnen aansluiten.

Financiële consequenties en dekking
Uitgaande van een sobere, efficiënte en doelmatige rekenkamer, is het voorstel om per gemeente een budget beschikbaar te stellen van minimaal € 12.000,- per jaar voor algemene instandhoudingskosten (inclusief overige kosten) en voor specifieke onderzoekskosten t.b.v. de eigen gemeente. Gemeenten zijn vrij om zelf een hoger budget op te nemen, ingeval er een grote(re) behoefte aan rekenkameronderzoek is. Daarnaast bestaat altijd de mogelijkheid om extra budget vrij te maken indien er gedurende een jaar een onderzoeksvraag ontstaat. Mocht er in een bepaald jaar geen onderzoek plaatsvinden, dan zijn alleen de instandhoudingskosten te voldoen.

Voor gemeente Stein betekent dit dat het budget m.i.v. 2024 aangepast zou kunnen worden van € 26.000 naar € 12.000 per jaar. Voorgesteld wordt echter om het reeds in de vastgestelde begroting voor 2024 opgenomen budget van € 26.000 vooralsnog te handhaven zodat er financiële ruimte is voor eventuele extra onderzoekswensen. Budget dat op het einde van het jaar overblijft vloeit terug naar de algemene reserve.

Vervolgtraject en verantwoording
Na vaststelling van de verordening zal de werving en selectie van de rekenkamerleden door de griffiers van de deelnemende gemeenten worden uitgevoerd. Na afronding van de procedure zullen de griffiers voor de gemeenteraden een benoemingsbesluit voorbereiden zodat de raden de leden kunnen benoemen en beëdigen.

Bijlagen:
- Verordening op de gezamenlijke Rekenkamer Limburg Centraal 2024
- Samenwerkingsovereenkomst betreffende de gemeenschappelijke rekenkamer Limburg Centraal 2024-2030.